

Käyttösuunnitelma 2025

Raision kaupunki Vapaa-aikalautakunta 10.12.2024

SISÄLLYSLUETTELO

1.1. Talousarvion noudattamista koskevat ohjeet.....	1
1.1.1. Talousarvion sitovuus	1
1.1.2. Käyttösuunnitelmat	1
1.1.3. Raportointi	1
1.1.4. Strategiset tavoitteet	1
1.1.5. Talousarvion ja sen määräysten noudattaminen	1
1.1.6. Muut ohjeet	1
1.1.7. Kohderahoitteiset yksiköt eli nettoyksiköt	2
1.2. Raison kaupungin tilivelvolliset.....	2
2. HANKINNAT	4
2.1. Päätösvalta hankinta-asioissa.....	4
2.2. Hankintaohjeet	5
2.3. Poistosuunnitelma.....	5
3. LASKUJEN HYVÄKSYMINEN	6
4. KÄYTTÖTALOUS JA SITOVAT TAVOITTEET	7
4.1. Yhteenveto lautakunnasta.....	7
4.1.1. Viranhaltijaorganisaatio	7
4.1.2. Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta (1.6.2025 alkaen)	7
4.1.3. Sitovat ulkoiset määrärahat	8
4.1.4. Lautakunnan strategiset ja sitovat tavoitteet vuodelle 2025	9
4.1.5. Lautakunnan vuosi 2025	9
4.2. Vapaa-aikalautakunta	11
4.2.1. Perustehtävä ja palvelulupaus	11
4.2.2. Tunnusluvut	11
4.2.3. Ulkoiset määrärahat	12
4.2.4. Ulkoiset ja sisäiset määrärahat	12
4.3. Kirjasto- ja kulttuuripalvelut	13
4.3.1. Perustehtävä ja palvelulupaus	13
4.3.2. Toiminta vuonna 2025	13
4.3.3. Palvelun tavoitteet	15
4.3.4. Tunnusluvut	16
4.3.5. Kirjasto- ja kulttuuripalvelut, Ulkoiset määrärahat	17
4.3.6. Kirjasto- ja kulttuuripalvelut, Ulkoiset ja sisäiset määrärahat	17
4.4. Liikunta- ja nuorisopalvelut.....	18
4.4.1. Perustehtävä ja palvelulupaus	18
4.4.2. Toiminta vuonna 2025	19
4.4.3. Palvelun tavoitteet	21
4.4.4. Tunnusluvut	23
4.4.5. Liikunta- ja nuorisopalvelut, Ulkoiset määrärahat	25
4.4.6. Liikunta- ja nuorisopalvelut, Ulkoiset ja sisäiset määrärahat	25
5. KÄYTTÖMAISUUSINVESTOINNIT	26

1.1. Talousarvion noudattamista koskevat ohjeet

1.1.1. Talousarvion sitovuus

Lain mukaan kunnan toiminnassa ja taloudessa on noudatettava talousarviota. Toimielin on sidottu talousarviossa hyväksytyihin toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin.

Talousarvion sitovuus määräytyy lautakunnittain siten, että käyttötalouden osan sitovia lukuja ovat lautakunnan ulkoiset kokonaistulot, ulkoiset kokonaismenot ja netto. Lautakunta voi suorittaa muutoksia vastuualueiden ja palveluiden välillä. Tili- ja vastuuvapauden edellyttämä sitovuus muodostuu ulkoisesta toimintakatteesta (nettobudjetti).

Investointien sitovuus on hanketasolla. Lisäksi on monivuotisia hankkeita, joiden kokonaiskustannusarvio ja toteuttamisvuodet ovat sitovia. Nämä hankkeet on merkitty erikseen talousarviossa. Lautakunta hyväksyy hankkeidensa väliset määrärahasiirrot. Siirtoja ei saa tehdä kokonaiskustannusarvioltaan ja toteuttamisvuosiltaan sitovista hankkeista.

Tuloslaskelmaosan sitovat erät ovat verotulot, valtionosuudet sekä rahoitustuotot ja –kulut. Rahoituslaskelmaosan sitovat erät ovat lainakannan ja antolainauksen muutokset.

1.1.2. Käyttösuunnitelmat

Hallintosäännön 81 §:n mukaan toimielin hyväksyy käyttösuunnitelman. Lautakunnat laativat hyväksytyyn talousarvion perusteella käyttösuunnitelman palveluittain

1.1.3. Raportointi

Talousarvion kuukausikohtaista toteutumista seurataan toimielimissä. Kaupunginvaltuustolle laaditaan talouden toteutuman raportti maaliskuun lopun, kesäkuun lopun sekä syyskuun lopun tilanteesta.

1.1.4. Strategiset tavoitteet

Strategisia tavoitteita voidaan muuttaa vain valtuuston päätöksellä. Vuonna 2025 laaditaan uusi kaupunkistrategia ja uudet tavoitteet sisällytetään prosessin aikataulun salliessa vuoden 2026 talousarvion 94 valmisteluun. Tilinpäätöksessä tulee antaa selostus tavoitteiden toteutumisesta. Strategisten tavoitteiden toimeenpanon keinoja ja mittareita kehitetään vuosittain osana talousarvioprosessia.

1.1.5. Talousarvion ja sen määräysten noudattaminen

Talousarviota ja sen määräyksiä on noudatettava toiminnassa. Tilivelvolliset vastaavat vastuualueidensa taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta. Tilivelvollisten viranhaltijoiden on valvottava, että vastuualueen toiminnassa noudatetaan hyväksyttyä talousarviota ja käyttösuunnitelmaa sekä niihin liittyviä tavoitteita. Toimintaa ja taloutta tulee sopeuttaa siten, että asetetut tavoitteet on mahdollista saavuttaa. Mikäli on ilmeistä, ettei asetettuihin tavoitteisiin päästä, tulee asia saattaa toimielinkäsittelyyn siten, että valtuusto voi päättää talousarvioon sisältyvien määrärahojen ja tavoitteiden muutokset kyseisen talousarviovuoden aikana.

Kaikista esitettävistä talousarviomuutoksista tulee tehdä ilmoitus talouspalveluihin.

1.1.6. Muut ohjeet

Investointeja, joiden kustannusarvio on yli 1.000.000 euroa, tai investointeja, joista valtuusto on erikseen niin päättänyt, ei saa aloittaa ilman kaupunginhallituksen lupaa.

Mikäli valtionosuutta saadaan kesken vuoden jo olemassa olevaan toimintaan, jonka menot ovat talousarviossa, valtionosuus kasvattaa vain tulomäärärahoja.

Mikäli toimialoilla/palvelualueilla suunnitellaan itsenäisesti hankkeita toteutettavaksi leasingrahoituksella, palvelualueet vastaavat koko leasing-rahoitusprosessista kilpailutuksesta, operatiiviseen toteutukseen ja seurantaan saakka. Palvelujohtajan tulee ilmoittaa talousjohtajalle kunkin palvelualueensa hankkeen leasing-rahoituksen suunnitelmat ja hankkeen alkaminen etukäteen sekä ajantasainen toteutuminen ja määrä kvartaaleittain. Palvelualueet valmistelevat tarvittavat leasingrahoitusta koskevat päätöspäätökset kaupunginhallitukselle.

Mikäli lautakunnat hakevat hankerahoitusta talousarviossa hankkeille varatun määrärahan yli, mikä edellyttää talousarviomuutoksen tekemistä, lautakuntien tulee saattaa hankehakemus kaupunginjohtajan hyväksyttäväksi.

1.1.7. Kohderahoitteiset yksiköt eli nettoyksiköt

Kuntien ja kuntayhtymien talousarvio- ja suunnitelmaohjeistuksissa määritellään kohderahoitteiset tehtävät: "Kohderahoitteiset tehtävät ovat tehtäviä, joiden käyttötalous on sidottu ensisijaisesti tuloarvioin kunnan talousarvioon, tai tehtäviä, jotka ovat kokonaan erillään kunnan talousarviosta. Talousarviosidonnaisia kohderahoitteisia tehtäviä ovat muu taseyksikkö, sisäisen palvelun nettoyksikkö ja muut nettoyksiköt. Kunnan talousarviosta erillään olevia yksiköitä ovat kunnan liikelaitokset." Kohderahoitusta sovelletaan palveluja tuottavissa tehtävissä kuten liikelaitoksissa, muissa taseyksiköissä sekä nettoperiaatteella toimivissa yksiköissä, jotka saavat varsinaisen toimintansa rahoituksen kokonaan tai osittain korvauksena tuottamistaan palveluista."

Raision kaupungin talousarvio sisältää nettobudjettiyksiköt seuraavissa tulosityksiköissä:

vapaa-aikalautakunta: Uintikeskus Ulpukka infralautakunta:

Tilapalvelut ja Ruokapalvelut

Nettobudjettiyksikön sitova määräraha on nettomenot. Nettomenojen saavuttaminen sallii ulkopuolisen tulo-rahoituksen ylityksen sekä vastaavan suuruisen rahamenojen ylityksen ilman valtuuston käsittelyä.

Nettobudjettiyksiköt sisältyvät lautakuntien käyttösuunnitelmiin, ja niiden käyttösuunnitelmien toteutuminen esitetään tilinpäätöksessä.

1.2. Raision kaupungin tilivelvolliset

Kuntalain 125 §:n mukaan tilintarkastajan on annettava valtuustolle kultakin tilikaudelta kertomus, jossa tarkastuksen tulosten lisäksi annetaan mm. esitys vastuuvapauden myöntämisestä toimielimen jäsenelle ja toimielimen tehtäväalueen johtavalle viranhaltijalle (tilivelvollinen).

Raision kaupungin tilivelvollisiksi on määritelty seuraavat tahot:

- kaupunginhallituksen jäsenet ja sen jaoston jäsenet
- lautakuntien ja niiden jaostojen jäsenet
- kaupunginjohtaja
- talousjohtaja
- henkilöstöjohtaja
- hallintojohtaja
- viestintäjohtaja
- tietohallintojohtaja

- kaupunkikehitysjohtaja
- tekninen johtaja
- sivistysjohtaja
- hallintosäännössä kunkin toimialan palvelujohtajaksi tai heitä vastaavaksi määritellyt henkilöt.

Vaikka tilivelvollisten luettelossa ei ole kaikista esimiehistä mainintaa, se ei poissulje vastuuta oman organisaation toiminnasta ja taloudesta

2. Hankinnat

2.1. Päätösvalta hankinta-asioissa

Toimielinten ja viranhaltijoiden toimivalta hankinta-asioissa on määritelty hallintosäännössä (1.1.2025 § 92).

Kaupunginhallituksen toimivalta

Kaupunginhallitus

1. ohjaa ja valvoo hankintojen suorittamista sekä kehittää hankintatointa,
2. päättää kaupungin hankintaohjeista sekä muista hankintoihin liittyvistä ohjeista ja säännöistä,
3. päättää niistä hankinnoista, jotka ovat konsernitasoisia tai useamman kuin yhden lautakunnan kattavia, mikäli hankinnan arvo on yli 150.000 euroa,

Lautakunnan toimivalta

Lautakunta

1. seuraa toimialansa palvelu- ja tavarahankintoja,
2. päättää yli 150.000 euron arvoisista hankinnoista omalla toimialallaan,

Toimialajohtajan toimivalta:

Toimialajohtaja päättää oman toimialansa tavara- ja palveluhankinnoista 150.000 euroon asti.

Toimialajohtaja voi delegoida päätösvaltaansa hankinta-asioissa alaisilleen viranhaltijoille.

Päätösvallan siirto sivistys- ja vapaa-aikatoimialan talouspäällikölle, palvelujohtajille ja perusopetuksen rehtoreille:
Sivistysjohtaja 83 §/2022, Delegointipäätös hallintosäännön 92 §:n mukaisen sivistys- ja vapaa-aikatoimialan toimialajohtajan toimivallan delegoimisesta hankinta-asioissa

Päätösvallan siirto elinvoima- ja kilpailukykytoimialan vastualuejohtajille sekä kaupungininsinöörille, kiinteistöpäällikölle ja ruokapalvelupäällikölle:
Kaupunginjohtaja 46 §/2022, Hankintavaltuuksien delegointi

Kaupunginjohtajan toimivalta

Kaupunginjohtaja päättää yhteishankinnoista.

Kaupunginjohtaja tai määräämänsä päättää konsernipalveluyksikön tavara- ja palveluhankinnoista 150.000 euroon asti.

Kaupunginjohtaja tai määräämänsä päättää lisäksi niistä hankinnoista, jotka ovat konsernitasoisia tai useamman kuin yhden lautakunnan kattavia 150.000 euroon

asti. Talonrakennus- ja kunnallisteknisten rakentamishankkeiden päätöksenteko ja vastuurajat ilmenevät hallintosäännön liitteestä 1.

Päätösvallan siirto konsernipalveluyksikön palvelujohtajille:
Kaupunginjohtaja 46 §/2022, Hankintavaltuuksien delegointi

Hankintayksikön aloitteesta tehtävästä hankintaoikaisusta päättää sama taho, joka on tehnyt hankintapäätöksen. Mikäli asianosainen on vaatinut hankintaoikaisua, toimielin tekee hankintaoikaisua koskevan päätöksen myös alaisensa viranhaltijan hankintapäätöksestä.

Niillä viranhaltijoilla, joille hallintosäännössä tai delegointipäätöksessä on annettu hankintavaltuus, on myös oikeus päättää hankinnan keskeyttämisestä julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) 125 §:n mukaisesti sekä tehdä muita hankintamenettelyä koskevia välipäätöksiä ennen varsinaisen hankintapäätöksen tekemistä.

2.2. Hankintaohjeet

Kaupunginhallitus on hyväksynyt 7.10.2025, § 314 Raision kaupungin yleiset hankintaohjeet. Hankintaohjeet ovat toissijaiset voimassa olevaan lainsäädäntöön nähden.

2.3. Poistosuunnitelma

Kaupunginhallitus on hyväksynyt poistosuunnitelman 25.11.2013 § 433. Investoinneissa pienhankintaraja erottaa käyttötaloudesta tehtävät hankinnat ja investoinneiksi luettavat hankinnat toisistaan. Kaupunginhallituksen 25.11.2013 § 433 poistosuunnitelman mukaisesti kyseinen pienhankintaraja on 10.000 euroa (alv. 0 %).

3. Laskujen hyväksyminen

Hallintosäännön 9. luvun 88 §:ssa laskujen hyväksymisestä määrätään seuraavaa:

Kaupunginjohtaja tai määräämänsä hyväksyy konsernipalveluyksikön laskujen hyväksyjät ja varahyväksyjät. Toimialajohtaja tai määräämänsä hyväksyy toimialaansa laskujen hyväksyjät ja varahyväksyjät. Toimialojen ja konsernipalveluyksikön hyväksyjistä ja varahyväksyjistä on pidettävä ajan tasalla olevaa luetteloa. Luettelon on päivitettävä talousarviovuoden alkaessa ja aina hyväksyjän tai varahyväksyjän vaihtuessa.

Kaupunginjohtajan laskun hyväksyy kaupunginhallituksen puheenjohtaja. Kaupunginjohtaja hyväksyy sivistysjohtajan, kaupunkikehitysjohtajan, teknisen johtajan, talousjohtajan, hallintojohtajan ja henkilöstöjohtajan, tietohallintojohtajan ja viestintäjohtajan laskun.

Maksukorttien ja muiden maksuvälineiden myöntämisestä päättää talousjohtaja tai määräämänsä. Maksukorttien tai muiden maksuvälineiden myöntämisestä kaupunginjohtajalle päättää kaupunginhallituksen puheenjohtaja.

Luottamushenkilön laskun ja korvauksen hyväksyy hallintojohtaja.

4. Käyttötalous ja sitovat tavoitteet

Talousarviota ja sen määräyksiä on noudatettava toiminnassa. Tilivelvolliset vastaavat vastuualueidensa taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta. Tilivelvollisten viranhaltijoiden on valvottava, että vastuualueen toiminnassa noudatetaan hyväksyttyä talousarviota ja käyttösuunnitelmaa sekä niihin liittyviä tavoitteita.

Raision kaupungin strategia hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 1.11.2021 § 163. Talousarviossa esitetyt tavoitteet pohjautuvat kaupungin strategiaan. Kuntalain mukaan toimielin on sidottu talousarviossa hyväksytyihin toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin.

Toimielimen sitovat taloudelliset tavoitteet ovat ulkoiset kokonaistulot, kokonaismenot ja netto.

4.1. Yhteenveto lautakunnasta

4.1.1. Viranhaltijaorganisaatio

Vastuualue ja palvelut	
Vapaa-aika	Sivistysjohtaja Leena Laakso
Hallintopalvelut	Sivistysjohtaja Leena Laakso
Kirjasto- ja kulttuuripalvelut	Kirjasto ja kulttuuritoimenjohtaja Tiina Salo, 1.2. alkaen Aino Mykrä
Liikunta- ja nuorisopalvelut	Liikunta- ja nuorisotoimen johtaja Karita Toivonen

4.1.2. Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta (1.6.2025 alkaen)

1.6.2025 alkaen vapaa-aikalautakunta muuttuu hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunnaksi. Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta edistää kunnan strategiassa määriteltyjä tavoitteita kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden näkökulmasta. Lautakunta vastaa kuntien liikuntalain, kulttuuritoimilain, kirjastolain, museolain ja nuorisolain mukaisista tehtävistä. Lautakunnan toimialaan kuuluvat kaupungin kirjasto- ja kulttuuripalvelut, museopalvelut, liikunta- ja nuorisopalvelut.

4.1.3. Sitovat ulkoiset määrärahat

Kokonaismäärärahat (€)			
Vuosi	Menot	Tulot	Netto
TP2023	-4 167 505 €	1 250 194 €	-2 917 311 €
TAM2024	-4 298 965 €	1 019 216 €	-3 279 749 €
TA2025LTK	-4 294 411 €	1 569 550 €	-2 724 861 €
TA2025KJ			0 €
TA2025KH	-4 270 290 €	1 569 550 €	-2 700 740 €
TA2025	-4 270 290 €	1 569 550 €	-2 700 740 €

Henkilöstö		
Vuosi	Henkilöstökulut (€)	Henkilötyövuodet (htv)
TP2023	-2 929 155 €	64,3
TAM2024	-3 056 672 €	66,1
TA2025LTK	-3 197 653 €	67,0
TA2025KJ		
TA2025KH	-3 173 532 €	67,0
TA2025	-3 173 532 €	67,0

Palvelujen ostot ulkoa (€)	
Vuosi	
TP2023	-497 303 €
TAM2024	-503 220 €
TA2025LTK	-504 056 €
TA2025KJ	
TA2025KH	-504 056 €
TA2025	-504 056 €

Aineet ja tarvikkeet (€)	
Vuosi	
TP2023	-514 188 €
TAM2024	-510 367 €
TA2025LTK	-380 242 €
TA2025KJ	
TA2025KH	-380 242 €
TA2025	-380 242 €

Vuokrat (€)	
Vuosi	
TP2023	-71 867 €
TAM2024	-77 300 €
TA2025LTK	-41 300 €
TA2025KJ	
TA2025KH	-41 300 €
TA2025	-41 300 €

Lautakunnan talousarvion jälkeen palkkojen korotusprosenttia muutettiin 3 % > 2 % ja henkilösivukulumaksuihin tuli muutos.

4.1.4. Lautakunnan strategiset ja sitovat tavoitteet vuodelle 2025

Strateginen kaupunkitasoinen tavoite	Toiminnallinen tavoite	Kärkitoimenpide	Mittarit	Vastuutaho
Avoin ja kehittyvä toimintakulttuuri	Kaupunkilaisten aktiivisuuden lisääntyminen kaikissa ikä- ja väestöryhmissä	Teemme poikkihallinnollista yhteistyötä toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa. Viestimme laadukkaasta toiminnasta aktiivisesti eri viestintäkanavissa.	Palvelujen käyttäjämäärät ja niiden kehitys.	Vapaa-aikatoimiala
Avoin ja kehittyvä toimintakulttuuri	Palvelujen digitalisaation ja asukkaiden digiosaamisen lisääminen	Kehitämme ja otamme käyttöön digitaalisia ohjelmia ja palveluita, teemme digineuvontaa.	Käyttöön otetut palvelut, kansallinen E-kirjasto (K/E). Tilavarauksjärjestelmä yhdistysten ja asukkaiden käytössä (K/E)	Vapaa-aikatoimiala
Jokaisella lapsella on mahdollisuus harrastamiseen	Hyvinvoinnin kokonaisvaltainen tukeminen ja polarisaatioon reagoiminen	Kehitämme poikkihallinnollista harrastamisen mallia, järjestämme kampanjoita ja tapahtumia eri kohderyhmille.	Toimintaan osallistuvien määrä	Harrastamisen Raision mallin työnrkki
Tiedon tehokas hyödyntäminen johtamisessa ja päätöksenteossa	Vaikutusten ennakoarviointi eli evaus toteutuu strategisten painopisteiden päätöksenteossa ja lapsivaikutusten arvioinnissa.	Arvioimme päätösten vaikutuksia raisiolaisten hyvinvointiin ja terveyteen väestöryhmittäin.	Evaus tehty kaupunkitasolla valituista painopisteistä osana päätöksentekoa (K/E)	Vapaa-aikatoimiala

4.1.5. Lautakunnan vuosi 2025

Vapaa-aikalautakunnan alaisten palvelualueiden toiminnoissa edistetään kuntalaisten hyvinvoinnin edellytyksiä kaikissa ikäryhmissä yhteistyössä sivistyspalveluiden ja poikkihallinnollisesti muiden kaupungin, kolmannen sektorin ja hyvinvointialueen toimijoiden kanssa budjetin raamin rajoissa. Liikunta- ja kulttuuriympäristöjen kehittämisohjelmat ohjaavat toiminnan kehittämistä suunnitelmallisesti ja kuntalaisia osallistaen. Toimintoja kehitetään palvelemaan entistä paremmin kuntalaisten aktiivisuutta ja hyvinvointia.

Toimintavuoden alkupuolella aloittavan uuden kirjasto- ja kulttuuritoimen johtajan rekrytointi on avainprosessi, jonka onnistumiseen pyritään suunnitelmallisuudella ja huolellisuudella. Museon toiminnan vakiinnuttaminen ja kehittäminen, Friisilän verstaan alueen kehittäminen, kirjastotoiminnan ja lukuharrastuksen tukemisen kehittäminen luovat entistä parempia edellytyksiä kuntalaisten monipuoliseen harrastamiseen ja sen myötä hyvinvoinnin tukemiseen. Kehittämistä tehdään aktiivisessa yhteistyössä asukkaiden eri foorumien kanssa. Monikulttuurisuus- ja kotouttamistyötä tehdään aktiivisesti.

Perheliikunta, Raisio harrastaa- mallin kerhotoiminta, etsivä harrastustoiminta, eri kohderyhmien liikuntaneuvonta ja monipuolinen harrastus- ja tapahtumatoiminta mahdollistavat kunnan kaikkien ikäryhmien hyvinvoinnin ja aktiivisen elämän tukemisen ja tarjoaa helposti saavutettavia toteuttamismahdollisuuksia. Jäähallien toiminta siirtyy kaupungin omaksi toiminnaksi talousvuoden alusta.

Nuorisotyön toimintojen kehittäminen jatkuu yhteisöllisyyden ja vaikuttamismahdollisuuksien lisäämiseksi. Koulunuorisotyöllä tarjotaan tukea nuorille koulupäivän lomassa. Monikielisyys ja kotouttamistoiminta huomioidaan nuorisotyössä. Työpajatoimintaa kehitetään TE2024 uudistuksen huomioiden.

4.2. Vapaa-aikalautakunta

4.2.1. Perustehtävä ja palvelulupaus

Vapaa-aikalautakunnan toiminta on eriytetty muista palveluista omaksi kustannuspaikaksi, ei varsinaista omaa toimintaa.

4.2.2. Tunnusluvut

Tunnusluvut	TP-23	TA-24	TA-25
Kokoukset,			
Sila	9	13	12
Vala	12	10	10
Asiat			
Sila	121	148	140
Vala	143	135	140

4.2.3. Ulkoiset määrärahat

Selite	TP2023	TA2024	TAM2024	TA2025 LTK	TA2025 KH	TA2025
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	97 692	121 195	121 195	543 450	543 450	543 450
Maksutuotot	799 320	767 300	767 300	878 300	878 300	878 300
Tuet ja avustukset	242 440	17 000	207 058	20 000	20 000	20 000
Vuokratuotot	61 909	55 606	55 606	66 800	66 800	66 800
Muut toimintatuotot	48 833	53 549	53 549	61 000	61 000	61 000
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 250 194	1 014 650	1 204 708	1 569 550	1 569 550	1 569 550
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	-2 347 738	-2 432 938	-2 611 288	-2 582 997	-2 558 037	-2 558 037
Eläkekulut	-474 964	-496 043	-544 054	-536 898	-532 560	-532 560
Muut henkilösivukulut	-106 453	-99 996	-99 996	-77 758	-82 936	-82 936
Henkilöstökulut yhteensä	-2 929 155	-3 028 977	-3 255 338	-3 197 653	-3 173 532	-3 173 532
Palvelujen ostot	-497 303	-503 220	-511 320	-504 056	-504 056	-504 056
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-514 188	-510 367	-510 367	-380 242	-380 242	-380 242
Avustukset	-136 596	-154 000	-154 000	-154 000	-154 000	-154 000
Vuokrat	-71 867	-77 300	-77 300	-41 300	-41 300	-41 300
Muut toimintakulut	-18 396	-15 180	-15 180	-17 160	-17 160	-17 160
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-4 167 505	-4 289 044	-4 523 505	-4 294 411	-4 270 290	-4 270 290
TOIMINTAKATE	-2 917 311	-3 274 394	-3 318 797	-2 724 861	-2 700 740	-2 700 740

4.2.4. Ulkoiset ja sisäiset määrärahat

Selite	TP2023	TA2024	TAM2024	TA2025 LTK	TA2025 KH	TA2025
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	99 020	121 195	121 195	543 450	543 450	543 450
Maksutuotot	953 495	919 100	919 100	1 044 175	1 044 175	1 044 175
Tuet ja avustukset	242 440	17 000	207 058	20 000	20 000	20 000
Vuokrat	122 106	95 606	95 606	148 350	148 350	148 350
Muut toimintatuotot	48 833	53 549	53 549	61 000	61 000	61 000
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 465 894	1 206 450	1 396 508	1 816 975	1 816 975	1 816 975
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	-2 347 738	-2 432 938	-2 611 288	-2 582 997	-2 558 037	-2 558 037
Eläkekulut	-474 964	-496 043	-544 054	-536 898	-532 560	-532 560
Muut henkilösivukulut	-106 453	-99 996	-99 996	-77 758	-82 936	-82 936
Henkilöstökulut yhteensä	-2 929 155	-3 028 977	-3 255 338	-3 197 653	-3 173 532	-3 173 532
Palvelujen ostot	-738 945	-790 622	-798 722	-804 455	-804 455	-804 455
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-516 529	-512 117	-512 117	-382 292	-382 292	-382 292
Avustukset	-136 596	-154 000	-154 000	-154 000	-154 000	-154 000
Vuokrat	-2 990 768	-3 209 492	-3 209 492	-3 756 908	-3 756 908	-3 756 908
Muut toimintakulut	-18 396	-15 180	-15 180	-17 160	-17 160	-17 160
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-7 330 388	-7 710 388	-7 944 849	-8 312 468	-8 288 347	-8 288 347
TOIMINTAKATE	-5 864 494	-6 503 938	-6 548 341	-6 495 493	-6 471 372	-6 471 372

4.3. Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

4.3.1. Perustehtävä ja palvelulupaus

Kirjaston lakisääteisenä tehtävänä on tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin, ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa, edistää lukemista ja kirjallisuutta, tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon, tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan ja edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua. Kirjasto on lakisääteinen peruspalvelu.

Kulttuuripalvelujen tehtävänä on edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä, luoda edellytyksiä ammattimaiselle taiteelliselle työlle, edistää kulttuurin ja taiteen harrastamista, tarjota mahdollisuuksia tavoitteelliselle taide- ja kulttuurikasvatukselle ja edistää kulttuuriperinnön ylläpitämistä. Lisäksi kunta edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa, kulttuurista vuorovaikutusta ja kansainvälistä toimintaa.

Museon tehtävänä on kulttuuriperinnön ja taiteen tallentaminen ja säilyttäminen, niihin liittyvä tutkimus ja tiedon saatavuuden ja saavutettavuuden edistäminen, esittäminen ja elämysten tarjoaminen, yleisötyö, vuorovaikutus ja opetuksen ja kasvatuksen edistäminen.

Palvelulupaus

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut edistävät kestävästi ja tehokkaasti kaikkien raisiolaisten sivistystä, kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia, aktiivisuutta, osallisuutta ja paikallista elinvoimaa.

4.3.2. Toiminta vuonna 2025

Heikkenevistä resursseista huolimatta kirjasto jatkaa hyvin kehittyntä toimintaa lasten ja nuorten lukuharrastuksen edistämiseksi (lasten ja nuorten aineiston lainaus kasvoi 16,9 % v. 2023) yhteistyössä perheiden, varhaiskasvatuksen ja koulujen kanssa. Myös suositut Lasten lauantai- teematapahtumapäivät jatkuvat vuonna 2025. Monikielisten lasten kotikielen vahvistamista tuetaan omankielisellä kirjallisuudella ja tiiviillä yhteistyöllä em. tahojen ja kotoutumispalvelujen kanssa.

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kulttuurikasvatussuunnitelma Elämyspolkua kehitetään resurssien puitteissa. Tavoitteena on, että kaikilla raisiolaisilla lapsilla ja nuorilla olisi mahdollisuus kulttuurielämyksiin sekä kaupungin omissa palveluissa Krookilassa, kirjastossa ja Raison museo Harkossa, että valikoiduissa ammattitaiteilijoiden esityksissä ja kulttuurikohteissa. Raison kulttuuripalvelut, kirjasto ja Raison museo Harkko tarjoavat paitsi tavoitteellista taidekasvatusta, myös lyhyitä kulttuurityöpajoja esimerkiksi koulujen loma-aikoina.

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut osallistavat asukkaita ja yhdistyksiä tapahtumatuotantoon. Asiakkaiden käytössä olevien tilojen markkinointia tehostetaan. Kulttuuriyhdistysten toimintaa tuetaan kulttuuriavustuksilla ja tiloilla, avustuksien jako-ohjeita ja ehtoja päivitetään (kulttuuriyhdistysten avustukset 10 000 €).

Raison museo Harkko kehittää yleisötyötään ja aloittaa säännölliset näyttelyopastukset. Myös museon tutkimustyötä tuodaan esille.

Kulttuurista hyvinvointia kehitetään yhteistyössä muiden toimijoiden, esim. Varhan ja kolmannen sektorin kanssa. Erityistä huomiota kiinnitetään aikuisväestön ja ikäihmisten palveluihin ja yhteistyöhön kotoutuspalvelujen kanssa.

Kirjasto edistää kestäväää kehitystä järjestämällä aihepiiriin liittyviä tapahtumia ja tilaisuuksia ja esinelainauksella.

4.3.3. Palvelun tavoitteet

Strateginen kaupunkitasoinen tavoite	Toiminnallinen tavoite	Kärkitoimenpide	Mittarit	Vastuutaho
Tasapainoinen talous	Pyrimme minimoimaan kasvunhallintaohjelman aiheuttamat palvelutason leikkaukset asiakkaille.	Kirjaston on lakisääteisesti maksuton palvelu, joka aineisto-, neuvonta-, tila- ja tapahtumatarjonnallaan palvelee kaiken ikäisiä raisiolaisia. Museon näyttelytoiminta ja yleisötyö toteutetaan kustannustehokkaasti ja ekologisesti.	Edellisvuoden käyttöasteen säilyttäminen palveluissa.	Kirjasto- ja kulttuuritoimenjohtaja, museonjohtaja.
Laadukas ja uudistuva varhaiskasvatus ja perusopetus	Kehitämme kulttuurikasvatussuunnitelma Elämyspolkua yhdessä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa.	Elämyspolun rakenteen uudistaminen ja toiminnan vakiinnuttaminen .	Käyttötilastot.	Kirjasto- ja kulttuuritoimenjohtaja, museoamanuenssi.
Laadukas ja uudistuva varhaiskasvatus ja perusopetus	Tuemme monipuolista lukemisen kulttuuria.	Vanhempien tukeminen lukuharrastuksen herättämisessä ja ylläpitämisessä. Kirjaston, varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen lukutaitotyötä tukeva poikkihallinnollinen, opetussuunnitelmiin nojautuva yhteistyö.	Lasten tapahtumat, OKM:n tilastot, omakielisten palvelujen käyttö.	Kirjasto- ja kulttuuritoimenjohtaja, kirjaston lasten ja nuorten tiimi.
Jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus harrastamiseen	Tarjoamme laadukasta kulttuurikasvatusta kaikille lapsille ja nuorille sosioekonomisesta taustasta riippumatta.	Kulttuurista hyvinvointia tukevan monipuolisen harrastustoiminnan vahvistaminen oppilaitoksissa, Raihassa ja kursseilla.	Taiteen perusopetukseen ja muuhun taidekasvatukseen osallistuvien lasten määrät. Lyhytkurssien, kerhojen ja työpajojen osallistujamäärät.	Kirjasto- ja kulttuuritoimenjohtaja, museoamanuenssi.
Avoin ja kehittyvä toimintakulttuuri	Ylläpidämme osaltamme aikuisväestön ja ikääntyvien kulttuurista hyvinvointia.	Eri yhteistyötahojen kanssa toteutettuja aikuisille ja ikääntyville suunnattuja säännöllisiä, yhteisöllisyyttä ja kotoutumista tukevia palveluja ja tapahtumia.	Palvelujen käyttö, osallistujat.	Kirjasto- ja kulttuuritoimenjohtaja, museonjohtaja.
Avoin ja kehittyvä toimintakulttuuri	Vahvistamme vetovoimaisia kulttuuripalveluja.	Kirjasto on kaikille avoin ja käytetyin kulttuuripalvelu. Museo tavoittaa kaupunkilaiset monipuolisella yleisötyöllä.	Käyttötilastot.	Kirjasto- ja kulttuuritoimenjohtaja, museonjohtaja.

Asukkaiden osallistaminen päätöksentekoon	Kannustamme asukkaita omien tilaisuuksien ja tapahtumien järjestämiseen kirjasto- ja kulttuuripalveluiden tiloissa.	Yhteistyö kulttuuriraadin, kulttuurifoorumin, kotoutumispalveluiden, vammais- ja vanhusneuvoston, nuvan jne. tahojen kanssa. Kirjasto- ja kulttuuripalvelujen varattavien tilojen markkinointi, yhdistysyhteistyön kehittäminen tapahtumien viestinnässä.	Varattavien tilojen varausmäärät ja kävijät.	Kirjasto- ja kulttuuritoimenjohtaja, museoamanuenssi.
Asukkaiden osallistaminen päätöksentekoon	Kuuntelemme asiakkaiden näkemyksiä palvelujen kehittämisessä.	Vakiintunut yhdistysyhteistyö, uudistunut avustusohjeistus ja uuteen strategiaan pohjautuva toimintasuunnitelma.	Avustusohjeistus, toimintasuunnitelma, kokoontumiset, asiakaskyselyn ka	Kirjasto- ja kulttuuritoimenjohtaja.

4.3.4. Tunnusluvut

Tunnusluvut, kirjastopalvelut	TA-23	TA-24	TA-25
Kokonaislainaus	450 000	480 000	500 000
Fyysiset käynnit	120 000	130 000	150 000
Verkkokäynnit	170 000	175 000	175 000
Henkilöstön määrä	18,5	18	18

Tunnusluvut, kulttuuripalvelut	TA-23	TA-24	TA-25
Avustettavat yhdistykset	17	15	15
Taidekasvatukseen osallistuneet	90	80	80
Toimipaikat (Krookila, Friisilän verstasalue, museo, teatteri)	4	4	4
Museokäynnit	2000	5000	5000
Museon tilaisuudet	40	60	60
Henkilöstön määrä	4	5	5

4.3.5. Kirjasto- ja kulttuuripalvelut, Ulkoiset määrärahat

Selite	TP2023	TA2024	TAM2024	TA2025 LTK	TA2025 KH	TA2025
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	4 923	1 195	1 195	5 350	5 350	5 350
Maksutuotot	3 147	12 500	12 500	12 500	12 500	12 500
Tuet ja avustukset	29 805		16 129			
Vuokratuotot	40 101	30 906	30 906	41 600	41 600	41 600
Muut toimintatuotot	45 188	53 549	53 549	61 000	61 000	61 000
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	123 163	98 150	114 279	120 450	120 450	120 450
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	-806 078	-906 466	-942 215	-958 005	-948 720	-948 720
Eläkekulut	-170 492	-184 330	-191 678	-200 091	-198 477	-198 477
Muut henkilösivukulut	-37 690	-37 411	-37 411	-28 899	-30 822	-30 822
Henkilöstökulut yhteensä	-1 014 260	-1 128 208	-1 171 305	-1 186 995	-1 178 019	-1 178 019
Palvelujen ostot	-179 511	-216 745	-216 745	-210 322	-210 322	-210 322
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-216 706	-238 117	-238 117	-230 492	-230 492	-230 492
Avustukset	-11 200	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Vuokrat	-405	-600	-600	-600	-600	-600
Muut toimintakulut	-981	-12 680	-12 680	-11 660	-11 660	-11 660
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 423 063	-1 606 350	-1 649 447	-1 650 069	-1 641 093	-1 641 093
TOIMINTAKATE	-1 299 900	-1 508 200	-1 535 168	-1 529 619	-1 520 643	-1 520 643

4.3.6. Kirjasto- ja kulttuuripalvelut, Ulkoiset ja sisäiset määrärahat

Selite	TP2023	TA2024	TAM2024	TA2025 LTK	TA2025 KH	TA2025
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	4 923	1 195	1 195	5 350	5 350	5 350
Maksutuotot	3 168	12 500	12 500	12 500	12 500	12 500
Tuet ja avustukset	29 805		16 129			
Vuokrat	54 537	34 906	34 906	45 600	45 600	45 600
Muut toimintatuotot	45 188	53 549	53 549	61 000	61 000	61 000
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	137 620	102 150	118 279	124 450	124 450	124 450
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	-806 078	-906 466	-942 215	-958 005	-948 720	-948 720
Eläkekulut	-170 492	-184 330	-191 678	-200 091	-198 477	-198 477
Muut henkilösivukulut	-37 690	-37 411	-37 411	-28 899	-30 822	-30 822
Henkilöstökulut yhteensä	-1 014 260	-1 128 208	-1 171 305	-1 186 995	-1 178 019	-1 178 019
Palvelujen ostot	-235 159	-279 126	-279 126	-282 455	-282 455	-282 455
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-217 360	-238 167	-238 167	-230 792	-230 792	-230 792
Avustukset	-11 200	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Vuokrat	-641 750	-636 147	-636 147	-653 288	-653 288	-653 288
Muut toimintakulut	-981	-12 680	-12 680	-11 660	-11 660	-11 660
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-2 120 710	-2 304 328	-2 347 425	-2 375 190	-2 366 214	-2 366 214
TOIMINTAKATE	-1 983 090	-2 202 178	-2 229 146	-2 250 740	-2 241 764	-2 241 764

4.4. Liikunta- ja nuorisopalvelut

4.4.1. Perustehtävä ja palvelulupaus

Liikuntapalveluiden perustehtävä on luoda edellytyksiä asukkaiden liikunnalle järjestämällä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmien tarpeet huomioon ottaen, tukemalla kansalaistoimintaa sekä rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja. Liikuntaa investointi on investointi tulevaisuuteen. UKK –instituutin suuntaa antavien laskelmien mukaan Raision kaupungin liikkumattomuuden suorat ja epäsuorat kustannukset vuositasolla ovat yhteensä 19.04 M€ (Luvut pyöristetty 10.000 € tarkkuuteen).

Liikuntamahdollisuuksien tarjoaminen on kunnan peruspalvelu. Liikkuminen on olennainen osa hyvinvointia iästä riippumatta. Kunnan tehtävänä on turvata liikuntapalveluiden mahdollisimman tasa-arvoinen saatavuus kaikille kuntalaisille. Erityisenä painopisteenä on asukkaiden osallistaminen, kaupunkilaisten liikunta-aktiivisuuden pitkäjänteinen seuraaminen sekä muutoksiin reagoiminen.

Poikkihallinnollisella yhteistyöllä edistetään kuntalaisten hyvinvoinnin laaja-alaista kehittämistä. Paikallisista seuratoimijoista koostuva seuraparlamentti edistää yhdistysten ja kaupungin työntekijöiden välistä yhteistä kehittämistyötä, nuorten seuraparlamentti vahvistaa nuorten vaikuttamismahdollisuuksia Raision seuratoimintaan.

Ylikunnallinen yhteistyö, Rajattomasti liikuntaa kuntakumppanuus edistää Varsinais-Suomen kuntien välistä säännöllistä vuorovaikutusta. Rajattomasti liikuntaa kuntakumppanuus edistää myös Turun kaupunkiseudun kuntayhtymän vuosille 2024–25 asettamia strategisia tavoitteita sosiaali- ja terveystalouden uudistuksen jälkeisessä ajassa, jossa kunnat kehittävät uusia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelukokonaisuuksiaan. Turun kaupunkiseudun osalta seuraamme Turun kaupungissa käyttöön otettavaa 7–19-vuotiaille kohdennettua harrastamisen edistämisen työkalua, harrastekorttia eli Boostii-Etu eri näkökulmista.

Nuorisotyötä ohjaavat nuorisolaki sekä valtakunnallinen nuorisotyön ja -politiikan ohjelma, joka linjaa nuorisotyötä. Nuorisolain mukaan nuorisotyöllä tarkoitetaan nuorten kasvun, itsenäistymisen ja osallisuuden tukemista.

Raisiossa nuorisotyötä toteutetaan valtakunnallisten nuorisopoliittisten linjausten mukaisesti. Nuorisotyötä tehdään eri työmuotojen avulla huomioiden erilaiset kohderyhmät, kuten syrjäytymisvaarassa olevat, yksinäiset tai esimerkiksi monikieliset nuoret. Etsivässä nuorisotyössä ja työpajatoiminnassa vahvistetaan nuorten mahdollisuutta sujuvampaan arkeen vähentäen syrjäytymisen uhkaa. Avoimella nuorisotyöllä, kouluyhteistyöllä sekä erilaisilla nuorisotyön toiminnoilla tuetaan yhdenvertaisuuden, osallisuuden ja turvallisuuden vahvistumista. Lapsilla ja nuorilla on mahdollisuus osallistua vaikuttamistyöhön lasten parlamentissa sekä nuorisovaltuustotoiminnassa omassa kotikaupungissaan. Nuoria kuullaan ja osallistetaan myös vaikuttajaryhmien ulkopuolella eri toiminnoissa.

Palvelulupaus

Hyvinvoinnin lisääminen tuottamalla kustannustehokkaasti raisiolaisille laadukkaita harrastus-, liikunta- ja nuorisopalveluita yhteistyössä eri toimijoiden kanssa, asukkaiden toiveita kuunnellen.

Hyväkuntoiset, laadukkaasti hoidetut, helposti löydettävät ja sähköisestä järjestelmästä varattavat kaupungin liikunta- ja nuorisotilat. Olosuhteita kehitettäessä huomioidaan energiatehokkuus ja käyttäjien toiveet.

Nuorten hyvinvoinnin tukeminen, elinolosuhteiden ja vaikuttamismahdollisuuksien edistäminen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Yhdistyksien toimintaedellytysten avustaminen vuosittaisten avustusten avulla.

4.4.2. Toiminta vuonna 2025

Liikuntapalvelut

Organisoidulla liikunnalla emme voi korvata arkiliikunnan vähentymistä. Laajalla yhteistyöllä on löydettävä keinoja raisiolaisten liikkumisen edistämiseksi.

Tuemme perheiden liikunnallisen elämäntavan edistämistä järjestämällä perheille maksutonta perheliikuntaa sisältäen soveltavan perheliikunnan. Toteutamme perheliikuntaneuvontaa sekä viestimme liikuntamahdollisuuksista perheille. Teemme yhteistyötä mm. Varhan, Raison Vanhemmat ry:n ja Raison kaupungin kotouttamispalveluiden kanssa maahanmuuttajaperheiden liikunnan lisäämiseksi.

Vahvistamme eri kohderyhmille suunnattua henkilökohtaista- ja ryhmäliikuntaneuvontaa hyödyntäen teknologian tarjoamia mahdollisuuksia. Yläkouluikäiset nuoret sekä työelämän ulkopuolella olevat ovat erityisenä kohderyhmämme.

Kehitämme päiväkotien ja koulujen pihoja monipuolisiksi lähiliikuntapaikoiksi yhteistyössä sivistys- ja infrapalveluiden kanssa.

Edistämme kasvatusalan henkilöstön työssäjaksamista yhteistyössä sivistyspalveluiden kanssa.

Vahvistamme koulupäivien sekä koulumatkojen liikunnallistamista. Kehitämme koulupäivien yhteydessä tapahtuvaa Raiha-harrastustoimintaa osana harrastamisen Suomen mallia poikkihallinnollisena, kansalaisjärjestöjen ja yritysten välisenä yhteistyönä. Liikuntapalvelut koordinoi harrastustoiminnan Suomen mallia kaupunkitasolla.

Edistämme kutsuntaikäisten oman toimintakyvyn arviointia osana kutsuntoja sekä tarjoamme liikkumismahdollisuuksia nuorille puoli vuotta ennen armeijan aloittamista.

Toteutamme Raison kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelmaa poikkihallinnollisena yhteistyönä.

Edistämme senioreiden toimintakykyä ja sosiaalisia suhteita järjestämällä säännöllistä liikuntatoimintaa yhteistyössä vertaisliikuttajien kanssa senioreita liikuntaraadissa osallistaen.

Edistämme luonnon virkistyskäyttöä ylläpitämällä retkeilyreittejä ja frisbeegolfratoja.

Huolehdimme liikunnan ja urheilun olosuhteista ja niiden kehittämisestä esteettömyys- ja saavutettavuus huomioiden hallinnonalojen välisellä yhteistyöllä.

Liikuntapaikkamme ovat pääosin maksuttomia raisiolaisten seurojen alle 20-vuotiaiden lasten ja nuorten toiminnassa.

Nuorisopalvelut

Nuorisotyö tarjoaa nuorisolain mukaisia kohdennettuja ja kaikille nuorille avoimia toimintoja alle 29-vuotiaille nuorille.

- Kohtaamme alle 29-vuotiaita nuoria tarjoamalla etsivän nuorisotyön ja työpajan palveluita sekä pienryhmätoimintaa. Erityisnuorisotyö tarjoaa pienryhmätoimintaa

pääasiassa yläkouluikäisille.

- Nuorisotyössä tarjoamme nuorille mahdollisuuksia vapaa-ajan viettoon turvallisessa ympäristössä ja ohjatussa toiminnassa nuorisotiloilla.
- Nuorisotyöntekijät jalkautuvat nuorten pariin. Järjestämme nuorille suunnattuja tapahtumia, leirejä ja retkiä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.
- Tuomme nuorten ääntä kuuluviin osallistamalla vaikuttajaryhmien (nuorisovaltuusto ja lasten parlamentti) ulkopuolelle jääviä nuoria.
- Nuorisopalvelut ovat mukana alueellisissa ja paikallisissa verkostoissa. Tuemme nuoruuden tärkeää elämänvaihetta yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.
- Organisoimme raisiolaisten nuorten kesätyöllistämisen.
- Tehostamme nuorisotyön viestintää huoltajille, yhteistyökumppaneille ja verkostoille.
- Edistämme henkilöstön hyvinvointia.

4.4.3. Palvelun tavoitteet

Strateginen kaupunkitasoinen tavoite	Toiminnallinen tavoite	Kärkitoimenpide	Mittarit	Vastuutaho
Monipuoliset liikunta- ja ulkoilumahdollisuudet kaikenikäisille	Laadukkaat liikkumisen edellytykset.	Liikuntapaikkojen suunnitelmallinen kunnossapito vuodenajat huomioiden. Esteettömyyden ja saavutettavuuden edistäminen. Ajantasainen viestintä eri kanavia hyödyntäen. Opastuksen kehittäminen liikuntapaikoille. Ajanvarausjärjestelmä asukkaiden käytettävissä. Jäähallitoiminta siirtynyt liikuntapalveluiden vastuulle.	KnowUrBiz - sähköinen huoltokirja liikuntapaikkojen huollon päivittäisessä käytössä (K/E), Esteettömyys- ja saavutettavuuskartoitukset toteutettu ja arvioitu yhdessä tilapalveluiden kanssa, opasteita lisätty (K/E), suunnitelmallinen viestintä toteutunut (K/E), Timmi - järjestelmä kaupunkilaisten käytössä (K/E). Jäähallien päivä- ja iltakäyttö lisääntynyt.	Liikunta- ja nuorisotoimenjohtaja Liikuntasuunnittelijat Liikuntapaikkahoitajat, Yhteistyö infrapalvelut.
Jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus harrastamiseen	Perheiden liikkumisen edistäminen, lasten ja nuorten monipuolisen harrastustoiminnan edistäminen painottuen nuoret, soveltava liikunta, maahanmuuttajat sekä liikuntaneuvonta.	Järjestämme perheliikunnan viikoittaisia tilaisuuksia erilaisille liikkujille. RaiHa (Raisio harrastaa) toiminta vakiintuu yhteistyössä eri toimijoiden kanssa, painopiste yläkouluikäiset. Jatkamme yläkouluikäisten (7.–9.lk) Nuorisopassin käyttöä ja Personal trainer -toimintaa etsivän harrastustoiminnan, nuorisotyöntekijöiden ja koulun henkilöstön kanssa. Järjestämme liikuntaneuvontaa eri kohderyhmille, monipuolista loma-aikojen harrastus- sekä tapahtumatoimintaa.	92 % raisiolaisista lapsista ja nuorista harrastaa vähintään kerran viikossa itselleen mieluista asiaa. Lasten ja nuorten harrastusaktiivisuuden seuranta (kouluterveyskysely 4.–5. lk, 8.–9. lk). Järjestää liikumisryhmiä urheiluseuratoiminnan ulkopuolella oleville (Hyte-kerroin indikaattori). Raisiolaisissa urheiluseuroissa ja nuorisoyhdistyksissä toimintaan osallistuvien määrän pitkäjänteinen seuranta.- Tavoitteena indikaattorilukujen kasvu.	Liikuntapalvelut koordinoi. Vastuu: Sivistystoimiala. poikkihallinnollinen työnyrkki.
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Motivoitunut, ammattitaitoinen henkilökunta.	Toteutamme henkilökunnan kehittämisspäivät 2 krt/vuosi ja toimialueemme kokoukset kuukausittain. Työhyvinvointi yhteisten tilaisuuksien jatkuva kehittämiskohde.	Toteutettu: K/E	Liikunta- ja nuorisotoimenjohtaja

Asukkaiden osallistaminen päätöksentekoon	Lasten, nuorten sekä ikäihmisten osallistaminen.	Osallistamme oppilaita ja opiskelijoita kuulemalla heitä harrastustoiveista. Kokoamme ikäihmisiä liikuntaraatiin, nuoria nuorisovaltuustoon, lapsia lasten parlamenttitoimintaan sekä seuratoimijoita seuraparlamenttiin, nuoria nuorten seuraparlamenttiin. Nuorisotiloissa osallistetaan nuoria toiminnan kehittämiseksi. Toteutamme esteettömyyskartoitukset yhteistyössä vammaisneuvoston ja muiden asiantuntijoiden kanssa.	Toiminnan kehittämisessä sekä vaikutusten ennakoarviointi-prosessissa on kuultu kuntalaisia (Hyte - indikaattori). Kyllä/Ei	Liikunta- ja nuorisopalvelut
Kestävyyden, ekologisuuden ja luonnon monimuotoisuuden huomioon ottaminen toiminnassa ja päätöksenteossa	Olosuhteiden energiatehokkaat ratkaisut.	Kehitämme LED-valaistusta uusiin kohteisiin. Lainaamme liikunta- ja retkeilyvälineitä asukkaille.	Valaistuksien uusiminen, liikunta- ja retkeilyvälinelainaamo Timmistä varattavissa, keskeinen paikka, josta lainattavat välineet asukkaiden helposti noudettavissa.	Liikunta- ja nuorisotoimenjohtaja, liikuntapaikkahoitajat, nuorisotyöntekijät.
Laadukas ja uudistuva varhaiskasvatus ja perusopetus	Nuorisotyö koulussa - yhteistyön vahvistaminen	Nuorisotyö tarjoaa toiminnallaan tukea nuorille koulun arjessa. Monikielisyys huomioidaan nuorisotyössä. Nuorisopalvelut tehostavat yhteistyötä koulun, kotoutumispalveluiden ja muiden nuorten parissa toimivien eri tahojen kanssa. Etsivä nuorisotyö ja työpajatyö tukevat alle 29-vuotiaita työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevia raisiolaisia nuoria. Työpajatoimintaa kehitetään ja TE2024 uudistuksen vaikutukset huomioidaan nuorten monialaisen tuen osalta. Yhteistyötä oppilaitosten kanssa tiivistetään.	1. Kunnallisen nuorisotyön dokumentointijärjestelmä otetaan käyttöön 2. Nuorisotilojen ja toiminnan kävijämäärät 3. Nuorten palaute 4. Työntekijöiden itsearviointi 5. Uudet yhteistyötahot, Nuorisopassin kehittyminen 6. Kohdennetussa nuorisotyössä käytössä valtakunnalliset laatukriteerit.	Nuorisotyön koordinaattori, nuorisotyöntekijät
Laadukas ja uudistuva varhaiskasvatus ja perusopetus	Lasten ja nuorten liikkumisen ja hyvinvoinnin yhteinen kehittäminen	Kehitämme poikkihallinnollista nivelvaiheen ylittävää työryhmää. Sovitamme yhteiset toiminnalliset tavoitteet ja käytänteet kaupunkitasolla päivittäisen liikkumisen edistämiseksi.	Valtakunnallinen nykytilan arviointi täytetään kaikissa varhaiskasvatyüksiköissä ja kouluissa vähintään joka neljäs vuosi.	Liikuntapalvelut, sivistyspalvelut

4.4.4. Tunnusluvut

Tunnusluvut, liikuntapalvelut	TP-23	TA-24	TA-25
Sisäliikuntatilat (kaupungin ylläpitämät sisäliikuntapaikat)	19	19	20
Käyttöaste %	83	79	80
Kävijämäärä	260 000	359 801	360 000
Ulkoliikuntapaikat (kaupungin ylläpitämät ulkoliikuntapaikat, ei sisällä ulkoilureittejä)	61	61	61
Ulkokenttien kävijämäärä	113661	100 000	110 000
Pyöräilijöiden määrä (Raisiontien toteemi laskuri)	121 643	104 633	110 000
Kaupungin ylläpitämien ulkoilureittien määrä ja km-yhteensä (retkeilyreitit, kuntoradat, hiihtoladut)	20/68 km	20/68 km	20/68 km
Jäähallipalvelut käyttöaste %	51	51	51
Kävijämäärä	114 172	101 177	110 000
Yksityiset sisä- ja ulkoliikuntapaikat ja yhdistyksen ylläpitämät luontopolut	22	22	22
Frisbeegolfratojen (Hauninen, Kerttula) kävijämäärä	36 400	27 377	30 000
Henkilöstön määrä	26	25	25
Tunnusluvut, nuorisopalvelut	TP-23	TA-24	TA-25
Nuorisotoiminta Käynnit kpl	9631	8765	10 000
Kulut / käynti €			
Nuorisotilat Käynnit kpl	7155	7478	10 000
Kulut / käynti			
Nuorten työpajat Työpajapäivät kpl	508*	660	1000
Kulut/ €/päivä			
Henkilöstön määrä	18	16	16

Tunnusluvut, Raisio harrastaa	TP-23	TA-24	TA-25
Ohjattujen ryhmien määrä	115	136	140
Ohjattujen liikuntaryhmien määrä	81	86	88
Ohjattujen ryhmäkertojen määrä vuodessa	1770	2136	2012
Ohjattujen liikuntaryhmäkertojen määrä vuodessa	1248	1347	1267
Osallistujien määrä ryhmissä	1245	1466	1540
Ohjattuihin ryhmäkertoihin osallistuneiden henkilöiden määrä vuodessa.	19 120	22 926	22 132
Osallistujien määrä liikuntaryhmissä	907	962	948
Osallistujien määrä liikuntaryhmiin vuodessa	13 496	15 544	13 617
Perheliikunta -tapahtumat			
Tapahtumien määrä vuodessa	52	57	50
Osallistujien määrä vuodessa	1379	1498	1300

Tunnusluvut, Lasten loma-ajan toiminta	TP-23	TA-24	TA-25
Ohjattujen ryhmien määrä	24	26	26
Ohjattujen ryhmäkertojen määrä vuodessa	256	282	282
Osallistujien määrä liikuntaryhmiin vuodessa	330	361	392
Tunnusluvut, Ohjattu toiminta	TP-23	TA-24	TA-25
Ohjattujen ryhmäkertojen määrä vuodessa	2771	3104	3100
Ohjattuihin ryhmäkertoihin osallistuneiden henkilöiden määrä vuodessa.	45 011	49 000	49 000
Uintikeskus Ulpukka: Kävijämäärä	222 537	200 000	200 000
Netto ulkoinen ja s/ kävijä €	-2,88 €	-4,38 €	-4,13 €

4.4.5. Liikunta- ja nuorisopalvelut, Ulkoiset määrärahat

Selite	TP2023	TA2024	TAM2024	TA2025 LTK	TA2025 KH	TA2025
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	92 769	120 000	120 000	538 100	538 100	538 100
Maksutuotot	796 173	754 800	754 800	865 800	865 800	865 800
Tuet ja avustukset	212 635	17 000	190 929	20 000	20 000	20 000
Vuokratuotot	21 808	24 700	24 700	25 200	25 200	25 200
Muut toimintatuotot	3 646					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 127 031	916 500	1 090 429	1 449 100	1 449 100	1 449 100
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	-1 520 625	-1 511 471	-1 654 072	-1 609 542	-1 594 017	-1 594 017
Eläkekulut	-302 726	-308 684	-349 347	-333 604	-330 906	-330 906
Muut henkilösivukulut	-68 465	-61 970	-61 970	-48 397	-51 620	-51 620
Henkilöstökulut yhteensä	-1 891 816	-1 882 126	-2 065 390	-1 991 543	-1 976 543	-1 976 543
Palvelujen ostot	-315 508	-235 475	-243 575	-242 734	-242 734	-242 734
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-297 482	-272 250	-272 250	-149 750	-149 750	-149 750
Avustukset	-125 396	-144 000	-144 000	-144 000	-144 000	-144 000
Vuokrat	-71 462	-76 700	-76 700	-40 700	-40 700	-40 700
Muut toimintakulut	-17 415	-2 500	-2 500	-5 500	-5 500	-5 500
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-2 719 079	-2 613 051	-2 804 415	-2 574 227	-2 559 227	-2 559 227
TOIMINTAKATE	-1 592 048	-1 696 551	-1 713 986	-1 125 127	-1 110 127	-1 110 127

4.4.6. Liikunta- ja nuorisopalvelut, Ulkoiset ja sisäiset määrärahat

Selite	TP2023	TA2024	TAM2024	TA2025 LTK	TA2025 KH	TA2025
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	94 097	120 000	120 000	538 100	538 100	538 100
Maksutuotot	950 327	906 600	906 600	1 031 675	1 031 675	1 031 675
Tuet ja avustukset	212 635	17 000	190 929	20 000	20 000	20 000
Vuokrat	67 570	60 700	60 700	102 750	102 750	102 750
Muut toimintatuotot	3 646					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 328 274	1 104 300	1 278 229	1 692 525	1 692 525	1 692 525
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	-1 520 625	-1 511 471	-1 654 072	-1 609 542	-1 594 017	-1 594 017
Eläkekulut	-302 726	-308 684	-349 347	-333 604	-330 906	-330 906
Muut henkilösivukulut	-68 465	-61 970	-61 970	-48 397	-51 620	-51 620
Henkilöstökulut yhteensä	-1 891 816	-1 882 126	-2 065 390	-1 991 543	-1 976 543	-1 976 543
Palvelujen ostot	-501 408	-459 863	-467 963	-470 350	-470 350	-470 350
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-299 169	-273 950	-273 950	-151 500	-151 500	-151 500
Avustukset	-125 396	-144 000	-144 000	-144 000	-144 000	-144 000
Vuokrat	-2 349 018	-2 573 345	-2 573 345	-3 103 620	-3 103 620	-3 103 620
Muut toimintakulut	-17 415	-2 500	-2 500	-5 500	-5 500	-5 500
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-5 184 222	-5 335 784	-5 527 148	-5 866 513	-5 851 513	-5 851 513
TOIMINTAKATE	-3 855 948	-4 231 484	-4 248 919	-4 173 988	-4 158 988	-4 158 988

5. KÄYTTÖOMAISUUSINVESTOINNIT

Hankinnan nimi	Perustelu	€ (alv 0%)	Projekti
Uintikeskus Ulpukan kuntosalin kuntoilulaitteiden uusiminen	Vanhoja kuntosalilaitteita korjataan viikoittain ja ne ovat myös turvallisuusriski käyttäjille. Uusittu kuntosali toimii vetovoimatekijänä uintikeskuksen asiakasmäärien kasvattamisessa. Strateginen painopiste: monipuoliset liikunta- ja ulkoilumahdollisuudet kaiken ikäisille.	60 000	
Kerttulan liikuntahallin LED-taulu	Uusi liikuntahallin pitkällä seinällä, katsomoa vastapäätä oleva LED-taulu palvelee liikuntahallissa järjestettäviä erilaisia tapahtumia sekä pääsarjatasen otteluita. Tällä hetkellä tilaisuuksia varten halliin rakennetaan ulkopuolisen yrityksen toimesta valkokangas sekä äänentoisto. Viikottaisissa ottelutapahtumissa on käytössä vain hallin päädyssä oleva pieni LED-taulu. Kilpa- ja huippu-urheilu edellyttää laadukkaita tapahtumaolosuhteita, jotta se voi tarjota elämyksellisyyttä, yhteisöllisyyttä, edistää positiivista kaupunkikuvaa sekä yritystoimintaa. Strateginen painopiste: Raision on haluttu paikka tehdä bisnestä.	50 000	
		110 000,00 €	

6. VAKANSSIT

Palvelu	Työyksikkö	Tehtävänimike	Luonne	Määrä	Palkkakustannukset € (ilman sivukuluja)	Htv- vaikutus
	Liikuntapalvelut	liikuntasuunnittelija, ikäihmiset	vakituinen	1	33 800	1
Yhteensä				1	33 800	1